Ao. 1856. Zaturdag

No. 144. 29 November.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 25 *November* 1856.

Van wege Zijne Excellentie den Heer Gouverneur dezer Kolonie, wordt hiermede bekend gemaakt, dat, ten gevolge van de daartoe gedane verzoeken, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden aan de navolgende slaven, als:

1o. Aan de slavin *Pietina*, geboren in 1845, dochter van *Clotine*, toebehoord hebbende aan plantaadje *l'Espérance*, divisie *boven Suriname*.

2o. Aan de slavin *Frederica*, geboren in 1820, (moedersnaam onbekend) en hare kinderen: *Paulina*, geboren in 1841 en *Lientje*, geboren in 1848, toebehoord hebbende aan plantaadje *Groot Cuijlenburg*, divisie *boven Cottica*.

3o. Aan de slavin *Rachel*, geboren in 1841, dochter van *Leentje*, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan de minderjarige kinderen van Joseph Nassij.

4o. Aan de slavin *Philippina*, geboren in 1821, dochter van *Patientie* en hare kinderen: *Damon*, geboren in 1840, *Minerva*, geboren in 1840, *Marigo*, geboren in 1844, *Merij*, geboren in 1847, *Frederik*, geboren in 1849, *Jacquelina*, geboren in 1852, *Frederica*, geboren in 1853 en *Ariana*, geboren in 1856, toehoord hebbende voor den vrijdom aan D. Kesteren.

5o. Aan den slaaf *Johannes*, geboren in 1826, zoon van *Louisa*, toebehoord hebbende aan den boedel J. J. Julien.

6o. Aan den slaaf *Doris*, geboren in 1820, zoon van *Cornelia*, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan T. J. Brouck.

7o. Aan de slavin *Jeannette*, geboren in 1785, (moedersnaam onbekend) en hare dochter *Henriette*, geboren in 1808, met hare kinderen: *Rosalina*, geboren in 1832, *Pietje*, geboren in 1835, *Alexander*, geboren in 1838 en *Evelina Josephina*, geboren in 1854, bekend gestaan hebbende op het Respect van den Raad Commissaris voor de Inlandsche Bevolking, onder het toezigt van H. van Meerten als Curator ad hoc.

8o. Aan de slavin *Reinetta*, geboren in 1813, dochter van *Celestina*, toebehoord hebbende aan H. van Rhijn;—

En dat gemelde gemanumitteerden voortaan de namen zullen voeren, van:

1o. *Petronella Tuho.*
2o. *Sophia Frederika Suijdon.*
Wilhelmina Paulina Suijdon.
Lucretia Helena Suijdon.
3o. *Rachel Marianna Josephina Sanijs.*
4o. *Josephina Philippina Kest.*
Damon Kest.
Minerva Kest.
Augustina Marigo Kest.
Amelia Maria Kest.
Josua Frederik Kest.
Helena Jacquelina Kest.
Amalia Frederica Kest.
Jacoba Adriana Kest.
5o. *Paulus Johannes Zalm.*
6o. *David Doris Ruther.*
7o. *Jacoba Jeannette Solos.*
Floortje Henrietta Solos.
Jacoba Rosalina Solos.
Pietje Solos.
Jacob Alexander Solos.
Evelina Josephina Solos.
en 8o. *Reinita Nijn.*

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 28 *November* 1856.

Bij Koninklijk Besluit van den 10 October ll. No. 63, zijn, ter beschikking van den Gouverneur van *Suriname* gesteld, om nader op den voet, omschreven bij art. 7, van 's Konings besluit van den 1 Julij jl. No. 53 (Publicatie dd. 30 Augustus | 17 September jl. Gouvernements-blad No. 10) werkzaam gesteld te worden, de Heeren:

P. F. C. Stolte, *Luitenant Kolonel bij het 3e. Regiment Infanterie in Nederland.*

C. Rodenburg, *gepensioneerd Oost-Indisch Ambtenaar.*

Mr. J. J. Rochussen, *Advocaat bij het Provinciaal Geregtshof* van *Utrecht.*

A. J. T. Tijdeman, te *Leijden.*

A. G. van Son, te *Acquoi, provincie Gelderland.*

en G. L. W. Ritter, *Adjunct chef der middelen van vervoer bij de Nederlandsche Rhijn-Spoorweg-Maatschappij* te *Utrecht.*

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 28 *November* 1856.

Bij Koninklijk Besluit van den 15den October ll. No. 93, zijn, bij het Bataillon Jagers No. 27, dienstdoende in *West-Indie*, benoemd en aangesteld:

Tot *Kapitein*, de 1e. Luitenant H. L. de Villeneuve van het Bataillon, en

Tot 1e. *Luitenant*, de 2e. Luitenant J. Westerborg van het Bataillon.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 28 *November* 1856.

Alzoo Thomas Silo van het Gouvernement heeft verzocht om het Erf aan de *Hof straat* La. F No. 176, in pacht te bekomen.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten op bedoeld erf, eenig eigendoms of ander regt te kunnen doen gelden, opgeroepen, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, hunne reclames, met overlegging van bewijsstukken, ter Gouvernements Secretarie in te dienen.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1856.

28 Nov. Van het slavenkind *Eliza*, geboren in 1853, dochter van *Cilia*, toebehoorende aan S. Alberga.

» » Van den slaaf *Jacobus* of *Jacob*, geboren in 1833, zoon van *Mentje*, toebehoorende aan den Houtgrond *Quapibo*, divisie *boven Commewijne.*

» » Van het slavenkind *Maria*, geboren in 1844, dochter van *Jetta*, toebehoorende aan plantage *Dageraad en Dankbaarheid*, divisie *boven Cottica* en *Perica.*

» » Van de slavin *Cornelia*, (wier ouderdom onbekend is), dochter van *Clasijntje*, en haar zoon *Eduard*, (wiens ouderdom onbekend is), toebehoorende voor den vrijdom aan C. M. Rijts.

» » Van het slavenkind *Willem Frederik*, geboren in 1856, zoon van *Helena*, toebehoorende aan E. J. Slengarde.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Eerste afkondiging.

Transport.

(14243) Den 27 November 1856. T. E. Abendanon aan C. M. Dobij en J. G. de la Parra, van het Huis en Erf aan de *Hooge straat*, N. W. La. E No. 367*b* O. W. La. D No. 457*a*.

Paramaribo, den 28 *November* 1856.

De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

SEQUESTERS

der plantaadje *Huwelijkszorg*, bieden bij inschrijving, het hoogste bod goedgekeurd wordende, tegen *kontante betaling*, te koop aan:

12 BALEN KOFFIJ,
4 dito KAKAO,
liggende ter Landswaag.

De inschrijvings-billetten zullen ter Griffie van het Geregtshof, tot Maandag den 1n. December e. k., des morgens ten 9 ure aangenomen en aldaar geopend worden ten overstaan van den Heer Gecommitteerde tot de Zaken van Curatele en Sequestratie.

Het hoogste bod goedgekeurd wordende, zullen de producten, onmiddellijk na de toewijzing, in ontvang moeten genomen worden, en voor elke ledige baal *f* 1,10 gerestitueerd worden. [15120]

Paramaribo, den 28 *November* 1856.

Nieuwstijdingen.

Nederlanden.

's Hage, 30 *October*.

De aansluiting van onzen Rijnspoorweg aan het Duitsche spoorwegnet heeft thans plaats gehad en is met een vierdaagsch feest gevierd, waaraan een aantal groote mannen uit Nederland en Duitschland deelnamen. Het was de officieele opening van de vroeger ontworpen spoorlijn van Amsterdam naar Keulen. Op den 17den vertrokken van alle hoofdstations de directien naar Arnhem en van daar met een langen groen gemaakten en met vlaggen versierden trein naar Emmerick om daar de Duitsche autoriteiten, waaronder de minister van handel en openbare werken *Von der Heijdt*, aftewachten. Zij kwamen aan onder het spelen van ons volkslied, hetgeen onzerzijds met de uitvoering van het hunne werd beantwoord. Dadelijk daarna vertrok de feesttrein regtstreeks van Emmerick naar Amsterdam, waar door de Nederlandsche regering in het koninklijk paleis en prachtig gastmaal, onder voorzitterschap van onzen minister van Binnenlandsche zaken werd aangeboden. Den 18den vertrok de feesttrein regtstreeks naar Keulen, een togt waaraan men vroeger 3 a 4 dagen moest besteden en die nu in 9 uren werd afgelegd, met oponthoud van een uur te Arnhem, waar de gasten, 3 a 400 in getal, een keurig dejeuner gebruikten. In het stadje Deutz, vlak over Keulen aan den anderen oever des Rijns gelegen, werd dien avond weder een groot gastmaal gegeven, door de Keulen-Mindener spoorweg Maatschappij, zijnde het de weg van deze vereeniging, waaraan wij te Oberhausen aansluiten. Een opgekomen mist verhinderde de illuminatie en het vuurwerk, dat tot den volgenden dag werd uitgesteld. Op uitnoodiging van HH. Duitschers, bleven vele Nederlanders en daaronder twee Nederlandsche Ministers, Simons en Vrolik, in Keulen tot Maandag den 20sten. Desniettemin vertrok de feesttrein des Zondags (den 19den) 's middags ten ½ na 12 ure en arriveerde te Rotterdam des avonds ten ½ 9 ure. Des Maandags (20) gaf de Rotterdamsche handel aan de gasten een feest. Hij had daartoe *f* 15.000 beschikbaar gesteld. De Rotterdamsche handel maakte eene merkwaardige uitzondering, want te Amsterdam werd het feest uit de rijksschatkist, te Keulen uit de kas der Keulen-Mindener spoorweg Maatschappij betaald, terwijl het hier, zoo als het behoort, uit de beurs der kooplieden werd bekostigd. Het was een diner van 370 couverts. De feesten werden besloten met eene Soirée Musicale in den Doelen, terwijl het diner in het Yachtclubhuis plaats had. De hartelijkheid die tusschen de vertegenwoordigers der beide natien heerschte, werd geen oogenblik gestoord. Onmiskenbaar zijn de banden, die sedert lang tusschen de twee stamverwante volken bestaan hebben, door deze aansluiting nauwer toegehaald. Het was eene gebeurtenis onzen tijd waardig en waarvan men heilrijke gevolgen voor de welvaart van het Vaderland te gemoet ziet. Naar men verneemt is er ten name der Nederlandsche Rijnspoorwegmaatschappij op nieuw concessie aangevraagd, tot aanleg van eene spoorlijn tusschen Harmelen en Breukelen, om daardoor den weg van Amsterdam naar Rotterdam, die nu over Utrecht loopt, aanmerkelijk te verkorten.

Er is ook weder sprake van om de grootste Koopsteden van ons land, Amsterdam en Rotterdam, door een groot zeekanaal te verbinden, welk kanaal tevens van eene winterhaven benoorden Noordwijk aan zee, zou voorzien worden. — Het kanaal zou loopen van Rotterdam langs Schiedam, Delft, 's Hage en Leijden en langs Haarlem door het IJ, welks gedeeltelijke droogmaking er mede in verband zou staan. De Heeren C. Verloop en Zonen te Utrecht, hebben voor hunne principalen de concessie aangevraagd.

Aan de bemoeijingen der Nederlandsche bergwerkvereeniging heeft men het danken, dat in Limburg, onder de gemeente Witten, eene loodmijn is ontdekt.

— De HH. Cormichaël te Londen en J. W. K. de Leeuw alhier, hebben concessie aangevraagd, tot het leggen van een' tweeden onderzeeschen telegraaf en wel om Londen direct te verbinden met Rotterdam, gelijk dit reeds het geval is met Amsterdam.

— Zoo als wel te wachten was, heeft de Luxemburgsche Kamer van volksvertegenwoordigers al dadelijk weinig genegenheid betoond aan de voorstellen tot herziening der grondwet. Na een gematigd en waardig antwoord op alles wat de innerlijke gesteldheid des lands aangaat, drukt het adres in antwoord op de troonrede zich ten aanzien dier voorstellen, volgender wijze uit:

»Te midden der eenparige gevoelens van verkleefdheid en eerbied, welke wij Z. M. den Groothertog en zijnen doorluchtigen vertegenwoordiger toedragen, hebben wij met verwondering de aankondiging eener herziening onzer staatkundige instellingen vernomen; dit nieuws heeft eene diepe ontroering bij ons te weeg gebragt. De herziening, zoo als die uit het ons door uwe regering aangeboden ontwerp voortvloeit, strekt tot het maken van groote inbreuken op onze dierbaarste staatkundige belangen. De Luxemburgers waren ten allen tijde aan hunnen souverein getrouw; Uwe K. H. erkent zelf dat gematigdheid en wijsheid bestendig bij onze werkzaamheden hebben voorgezeten. Derhalve kunnen wij ons de beweegredenen niet verklaren welke uwe regering genoopt hebben de intrekking onzer constitutionele waarborgen voor te stellen. Wij buigen voor onzen souverein; wij erkennen Zr. Ms. pligten, even als die des Groothertogdoms, tegenover den Duitschen Bond, zij worden in onze staatsregeling gewettigd. De Bondsdag, die volgens de verdragen, de souvereiniteit en onafhankelijkheid der afzonderlijke staten eerbiedigt, legt de werking der vrije instellingen in een aantal belangrijke staten van Duitschland geenerlei hinderpaal in den weg met name niet in het hertogdom Limburg, dat even als wij onder den schepter van het huis van Oranje geplaatst is. Wij zijn er ver af van te beweren dat onze instellingen volmaakt zijn. Nogthans achten wij hare onvolmaaktheid niet zóó gewigtig, dat zij eene herziening der constitutie noodzakelijk maken, der wet, die, meer dan eenige andere, bestemd is den stempel der bestendigheid te dragen. Wij zijn overtuigd dat die onvolmaaktheden door wettelijke maatregelen en door eene opregte toepassing onzer grondwet kunnen verbeterd worden. De getrouwheid der Luxemburgsche bevolking, hare liefde voor orde, haar gezond verstand, haar monarchale zin, dien wij met Uwe K. H. als haar erfelijk staatkundig leerstuk erkennen, maken haar vrijzinnige instellingen waardig. Alleen een onbillijk wantrouwen jegens hare gevoelens en hare wijsheid, kan alleen het werk hebben aangeraden, dat het voorwerp onzer ongerustheid en vrees uitmaakt. Wij kennen, Prins! uwe verknochtheid aan den Troon en uwe verkleefdheid aan het wèl begrepen belang des lands; wij voeden het vertrouwen, dat, dank aan uwe veel vermogende tusschenkomst, de banden van genegenheid, die de Luxemburgers aan hunnen souverein hechten, nauwer en nauwer toegehaald zullen worden, en dat de aloude staatkundige vrijheden van het Luxemburgsche volk, in 1815, 1841 en 1848 door het doorluchtig Huis van Oranje Nassau bevestigd, ons niet zullen ontnomen worden, om voor een stelsel plaats te maken, dat vreemd aan onze zeden en met onzen trap van beschaving strijdig is. Moge de Goddelijke Voorzienigheid altijd over het lot onzes Vaderlands waken!"

Het adres, waarin dit voorkomt, is geheel door de Kamer aangenomen, met 33 tegen 15 stemmen. De Luxemburgsche bladen voegen hierbij, dat van deze 15 stemmen, geene drie zouden overgebleven zijn, indien niet het adres van antwoord maar het ontwerp der herziening zelve in discussie ware geweest.

Rotterdam, 30 *October*.

In het stille Rijswijk, waar de grijze Tollens voor eenige jaren het gewoel der koopstad ontweek, is hij den 21sten October, zacht en kalm in de armen van zijne dochter ontslapen. De mare dat Tollens, de geliefkoosde volksdichter, dood was, heeft zich snel door ons land verspreid en overal die deelneming en droefheid teweeg gebragt, die men met regt verwachtte. Zijne liefelijke en zoetvloeijende vaderlandsche zangen, hadden hem de liefde en toegenegenheid van heel het volk doen verwerven. Het was of er een lid uit iedere familie was gestorven. En als men zou gezegd hebben dat de tijd gekomen was, waarop de zanger, die een leeftijd van 76 jaar en ruim eene maand had bereikt, de aarde moest verlaten, dan antwoordde men even als liefhebbende bloedverwanten bij de lijkbaar van dierbare betrekkingen doen: »wij hadden hem nog zoo gaarne wat behouden." Op den laatsten dag van zijn leven had hij nog een versje gemaakt, voor het album van eene Haagsche dame, het was, zoo men wil, een *zwanenzang aan de verdraagzaamheid*. De dichter, als of hij zijn einde voelde naderen, was er op gesteld, dat het nog dien dag zou bezorgd worden, en toen aan zijn verlangen, (met moeite te kennen gegeven, want hij kon sedert 8 dagen niet spreken) voldaan werd, hield hij zich bezig met het nazien van eene drukproef, toen hij langzaam in zijnen stoel achterover zeeg. Zijne dochter meende dat hij in slaap viel en ving hem op. Maar het was de eeuwige slaap die hij was ingegaan, zijn lier was ontspannen en het vaderland had zijn grootsten volksdichter, de maatschappij een zijner schoonste sieraden verloren.... Tollens was dood! Wat de vaderlandsche letterkunde, wat de maatschappij, wat de armen vooral, waarvoor hij zoo roerend schreef, in hem verloren, wie zal dat naar eisch beschrijven! Straks had op den 25n. October het middag uur geslagen, toen het stoffelijk overschot des betreurden zangers op de lijkbaar werd geplaatst, om grafwaarts te worden gedragen; 12 deftige burgers uit Rijswijk hadden zich met die droevige taak belast. Inmiddels echter hadden zich op het terrein voor het sterfhuis een vijftigtal in het zwart gekleedde heeren verzameld. Het waren de vertegenwoordigers

van alles, wat Nederland aan groote en gelukkige beoefenaars van wetenschap en kunst bezit. Zij schaarden zich twee aan twee en volgden de familie achter de lijkbaar. Eenvoudig als de groote dichter was in zijn leven en in zijne werken, zoo eenvoudig was ook deze begrafenis. Al spoedig was men de gedolven kuil, onmiddellijk achter het kerkgebouw, op het kerkhof genaderd, en werd de kist boven het graf geplaatst. Nu was het oogenblik aangebroken, waarop mannen als *Withuijs*, *Bennink Janssonius*, *Molster* (uit Leiden) en *S. J. van den Bergh* hun vol gevoel in keur van Poëzij of bezield proza op den grafterp uitstortten. Tranen vloten en zuchten werden gehoord te midden der talrijke menigte, die het graf omringde, bij de onschatbare hulde, bij de blijken van liefde, gehechtheid en waardering hier aan den onsterfelijken geest gebragt, wier aardsche woning zoo op het oogenblik aan het graf zou worden toevertrouwd. Nu stond een burger uit Rijswijk op, de heer *F. H. Klein*, die als tolk van zijne dorpgenooten, aan het gebeente des dierbaren mans, een laatst vaarwel kwam toeroepen. Dat was een treffend oogenblik; de redenaar door zijne eigene woorden geroerd, sprak met kunsteloos gevoel, en schetste wat de armen, wat de kranken in Tollens verloren, en hoe heel de bevolking van Rijswijk hem vereerde, als vriend, als burger, als weldoener, als edel mensch en nederig christen.

Diep getroffen verliet men het graf, waarop zeker spoedig een gedenkteeken zal verrijzen. Een gedenkteeken, dat den vreemdeling zal verkondigen *wie* daar begraven ligt. Voor ons heeft Tollens zich zelve gedenkteekenen gesticht, die duurzamer zijn dan marmer of arduin. Als de laatste dergenen die deze plegtigheden bijwoonen, tot stof zal zijn vergaan, dan zullen de gewrochten van Tollens nog luide verkondigen dat men hem aan zijn graf regt deed wedervaren, want zoo lang nog een Nederlander zich beroemen kan dat hem *Nederlandsch bloed door de aderen vloeit*, zoolang zal Tollen's naam met eerbied genoemd worden.

Te 's Hage en te Rotterdam, in welke laatstgenoemde stad Tollens geboren werd, hebben zich reeds commissien gevormd, om hem een monument te stichten, den grooten volksdichter waardig.

Groningen, 29 *October*.

De staten van dit gewest hebben in hunne jongste buitengewone vergadering een zeer belangrijk besluit genomen, waarbij wordt vastgesteld de uitvoering der sedert vele jaren voorbereidde plannen tot kanaalverbetering in deze provincie. Men verwacht veel van de tot stand te brengen werken, voor de welvaart van deze landstreek. Een der belangrijkste operatien zal zijn, tot graven van een kanaal naar Delfzijl, waardoor wij in eene onmiddellijke en gemakkelijker gemeenschap komen met den Oostfriesschen spoorweg, die tot Embden loopt.

Dit verblijdend berigt moet echter door een ander van geheel anderen aard beneveld worden. Naauwelijks zijn wij van den verschrikkelijken typhus ontslagen of de cholera asiatica grijnst ons aan. Onderscheidene reeds voorgekomen gevallen, laten geen plaats meer over voor twijfel, dat de gevreesde epidemie onder ons is uitgebroken. De veerman van 't Reitdiep, bij Stoepen, o. a. bezweek er aan, benevens zijne dochter en 4 kinderen van deze laatste. Een ingezeten van Oldehove, insgelijks aan de cholera overleden, wilde men niet of liever dorst men niet naderen. De vrees voor de ziekte was zoo groot, dat toen de man dood was, er niemand te vinden was die het lijk wilde kisten en toen dit, door tusschenkomst der cholera commissie in deze stad was bewerkstelligd, weigerden allen om hem te begraven. Ook hier kwam de genoemde commissie tusschen beide, en nu bleek het dat de kleingeestige vrees zich nog verder uitstrekte, want de boer die het paard en de slede tot vervoer van het lijk leveren *moest*, liet een en ander door zijn knecht op eenigen afstand van het sterfhuis nederzetten en het na de begrafenis op deugdelijken afstand van het graf weder weg halen. Zelfs de doodgraver was afwezig, want bij het graf bevond zich niemand dan een veldwachter. Treurig verschijnsel voorwaar, in een beschaafd land en in deze eeuw.

Utrecht, 28 *October*.

Een der merkwaardige mannen van dezen tijd, is den 14 dezer alhier overleden in ongeveer zestigjarigen ouderdom, en wel de heer P. P. Roorda van Eijsinga; zijn geheele leven was aan de belangen van het vaderland en deszelfs bezittingen gewijd. Bij Waterloo stond hij als militair onder de wapenen en na zich moedig van zijnen pligt gekweten te hebben, ging hij naar O. Indie; klom van gering af tot hoofdambtenaar op en bragt het zoover in de kennis der Javaansche en Maleische talen, en land en volkenkunde, dat hij tot onderwijzer in die vakken aan de koninkl. militaire akademie te Breda benoemd werd. Lang was hij in die betrekking nuttig werkzaam en zelfs na dat hem de welverdiende rust geschonken werd, was nog geheel zijn leven en bedrijf aan de belangen van Indie gewijd. De Leidsche universiteit schonk hem het doctoraat *honaris causa*. Hij had zich overal in hooge mate de algemeene achting weten te verwerven.

Het Fransch Gouvernement heeft het plan gevormd om 500 a 600 Chinesche landverhuizers naar Guadeloupe en even veel naar Cayenne over te voeren.

— De New-York *Times* bevestigt het berigt van het afbreken der diplomatieke betrekkingen tusschen Engeland en Mexico.

— In Mexico is eene uitgebreide zamenzwering ontdekt. — In Sonora was eene omwenteling op handen. — In Acapulco was de nood der inwoners ten top gestegen; het graan was twaalf maal zoo duur als in gewone tijden.

De Engelsche dagbladen behelzen het verhaal van eene monsterstoomboot, *The Great Eastern*, thans in aanbouw op de werf van de heeren J. Scott Russell & Co te Londen. Wij achten het der moeite wel waardig onze lezers eene kleine beschrijving van dit reuzenschip te geven en laten hieronder volgen, hetgeen men uit Engeland daaromtrent berigt.

De *Great' Eastern* wordt gebouwd voor rekening der *Eastern Steam Navigation Company*. Plan en teekening werden ontworpen door Isambard Kingdom Brunel esq. Het schip en de radermachine worden bij de heeren Scott Russel & Co. gebouwd en de schroefmachine bij James Watt & Co.

Het schip heeft eene lengte van 680 bij eene breedte van 83 en eene diepte (van dek tot kiel) van 60 voeten. Het heeft eene ruimte van 22,500 ton en laadt aan kolen eene lading van 18,000 tonnen.

De rader- en schroef-machines zijn ieder van 1000 paardenkracht.

Geladen, heeft het een diepgang van 28, en in ballast van 20 voeten.

Het kan 600 passagiers der 1ste klasse, 1800 van de 2de kl. en 10,000 man troepen met hun equipement overbrengen.

Aan den bouw van het schip zullen niet minder dan 10,000 tonnen ijzer gebruikt worden. Het is voorzien van 4 dekken en heeft salons die 400 voeten lang zijn.

De *Great Eastern* moet, volgens berekening van den Heer Brunel, onder alle gelegenheden steeds 15 knoopen vaart loopen, en zal dus (wanneer deze berekening juist is) de reis, van Engeland, via de Kaap de Goede Hoop, naar Indie in 30 a 35 dagen en van Engeland naar Australie in 33 a 36 dagen kunnen maken.

In dit schip zijn meer dan immer in eenig ander voor ieder mogelijk ongeluk voorzorgmaatregelen genomen. Zoo heeft het b. v. dubbele zijden, een binnen- en een buitenhuid, die twee voet en tien duimen van elkander verwijderd en die in de lengte door ijzeren balken en webben (platen ijzer die men kruisvormig zamengesmeed heeft) verbonden zijn. Aan iedere zijde van het schip zijn zeventien van deze webben, welke met tusschenruimten van 20 tot 60 voeten over de geheele lengte van het vaartuig loopen en verder zoo verdeeld zijn, dat zij met tusschenruimten van drie voet van de kiel naar het hoofddek (*main-deck*) gaan. Dit dek is over eene wijdte van 20 voet aan iedere zijde op dezelfde wijze behandeld, terwijl ijzeren balken deze beide kanten aan elkander verbinden. Zoo doende is het binnen- en buitenschip door eene menigte waterdigte cellen van buitengewone sterkte verbonden, die van het geheel om zoo te zeggen een web van gevlochten ijzer maken en er eene soliditeit aan geven, die tot dusver nog geen ander schip bezat. Behalve deze veiligheidsmaatregel van buiten is het schip van binnen overdwars in tien waterdigte afschutsels verdeeld, welke tot aan het hoofddek loopen en die wederom in de lengte van voren naar achteren door andere afschutsels zijn doorsneden, welke circa 40 voeten wijd zijn. De boeg en achtersteven zijn mede in verhouding tot het bovenstaande buitengewoon sterk gebouwd en voorzien. De platen ijzer waarvan de webben gemaakt zijn hebben eene dikte van een duim en de binnen- en buitenhuiden zijn drie kwart duim dik. De afdeelingen tusschen de beide zijden, kunnen des gevorderd 3000 tonnen waterballast bevatten. De bodem van het schip is geheel vlak, zijnde de kiel van binnen aan dien van het binnenschip verbonden.

Op het benedendek zijn eenige groote poorten om rijtuigen en andere goederen van omvang te laden; ook zijn aan iedere zijde zestig poorten, elk van ruim 2 voet vierkant, voor de ventilatie aangebragt. De benedenste poorten zijn, als het schip beladen is, 10 voet boven water.

Met betrekking tot de beweegkracht, zal zich dit schip allereerst door het stoomvermogen van alle andere onderscheiden, daar het zoowel rader als schroefvermogen bezit. De machines zijn veel grooter dan eenige andere, welke tot dusver voor het gebruik der marine vervaardigd werden en de werkelijke kracht zal veel grooter zijn dan de nominale, die boven opgegeven is. Zij zullen in verschillende deelen van het schip geplaatst worden en zijn geheel onafhankelijk van elkander. Voor deze machines zullen tien ketels en vijf schoorsteenen aangebragt worden; iedere ketel kan naar verkiezing met of zonder de aangrenzende gebruikt worden. De ketels zullen in de lengte in het midden van het schip geplaatst worden en om een klein denkbeeld van de kracht te geven, die zij voort zullen kunnen brengen, dient dat iedere ketel door 10 fornuizen gestookt wordt, zoodat voor het geheel niet minder dan 100 vuren in werking kunnen gebragt worden.

De radermachine is van die constructie dat beide wielen gezamenlijk of afzonderlijk in onafhankelijke beweging kunnen gebragt worden. De raderen zijn in doorsnede 56 voeten. De schroef is 24 voeten in doorsnede en zal in den achtersteven geplaatst worden en op de gewone wijze werken.

Behalve deze machines zal men ook zooveel mogelijk partij van den wind trekken en het schip van zeven masten voorzien. De vier

achterste masten en de voorste zijn laag en voeren de eerste slechts een enkel gaffelzeil en de andere een ander gaffelzeil en eene soort van stagfok, terwijl de beide andere masten van ra's voorzien zijn en aldus behalve de gaffzeilen ook nog top en bramzeilen hebben.

Het dek van de *Great Eastern* is met uitzondering van de kajuitskappen en dergelijke geheel glad, zoodat de passagiers eene vrije wandeling van meer dan een kwart Eng. mijl rond om het dek hebben. De prachtige passagiers kajuiten worden op de dekken boven de waterdigte afschutsels gebouwd en de hutten voor den kapitein en zijne officieren zijn op het bovendek.

Om dezen colossus in het water te brengen, heeft men het volgende plan: Bij het leggen der grondvesten waarop het schip is gebouwd, heeft men op twee plaatsen genoegzaam sterkte gebragt om het geheele gevaarte als het klaar is te kunnen dragen. Op deze beide plaatsen zullen, wanneer het schip klaar is om te water gelaten te worden, twee sleden onder het schip gebragt worden en alsdan zal het geheel tot op laag watermerk nedergelaten worden, om met het opkomend getij af te vlotten."

De bovengenoemde maatschappij, waarvan de *Great Eastern* het eigendom is, wordt gedreven met een kapitaal van 1,200,000 p. st. met regt om dit tot 2,000,000 p. st. op te voeren. Het is zeer opmerkenswaardig, dat dit groote kapitaal uit aandeelen van 20 p. st. is zamengebragt.

Burgerlijke Stand.

Van den 21sten tot den 27sten November zijn alhier ingeschreven als overleden:

Den 21sten, Jeane Antoinette Georgina, dochter van Isedor Hecht en van Frederika Carolina van den Bergh, 3 jaren en 1 maand ruim. Den 25n., Elisabeth Saraatje Bouwman, 1 jaar en 9 maanden. Den 26n., Albertina van Hillers, 85 jaren n. g.

Scheepvaart.

Aangekomen.

Den 27 dezer, de Nd. Am. Brik *Abby Jones*, kapt. W. Tucker, van Gloucester.

Uitgeklaard.

Den 26 dezer, de Nd. Am. Bark *Pacific*, kapt. G. Hardij, naar Boston, lading: 117 vaten Suiker 163,424 pond, 90 vaten Melassie 10.724 gallons, 17 balen Kakao 2,100 pond. 2145 pond Huiden, 20 vaten Lemmetjes en 28 vaatjes Tamarinde.

Den 27sten, het schip *Cuba*, kapt. H. D. Zeijlemaker, naar Amsterdam, lading: 234 vaten Suiker 346,505 pond, 60 balen schoone Katoen 12,100 pond en 20 puncheons Rum 2 400 gallons.

Den 28n., het schip *Anna Maria Wilhelmina*, kapt. F. J. Jansen, naar Amsterdam, lading: 132 vaten en 1375 balen heele Koffij 326185 pond, 3 vaten en 41 balen gebroken dito 8051 pond, 110 balen schoone Katoen 87750 pond, 12 balen vuile dito 4075 pond, 156 balen Cacao 22620 pond, 108 pond Arrowroet, 48 pies hout, 1364 stuks Latten, 3327 pond oud koper, 1425 pond oud lood en 4050 pond katoen pitten.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Javaan, kapt. Eijlers, adres bij F. P. Bouguenon.

Willem en Carel, kapt. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Christina Alida, kapt. Welger, adres bij Gisius & Co.

Amicitia, kapt. Wijgers, adres bij Gisius en Co.

Janna Adriana, kapt. Franken, adres bij H. Degenhard.

Louisa Christina, kapt. Ten Harmse, adres bij J. H. Zaal.

Snelheid, kapt. Henning, adres bij F. P. Bouguenon.

Wilhelmina Frederika, kapt. van der Veer, adres bij Gisius en Co.

Susanna, kapt. Groenewoud, adres bij J. F. Favereij.

ADVERTENTIEN.

(15121) Tegen *kontante betaling*, bij inschrijving te koop, van plant. *Poelwijk*:

40 VATEN SUIKER.

De biljetten zullen aangenomen worden ten kantore van F. L. PICHOT, tot Maandag den 1n. December, des voormiddags 10 ure.

Het hoogste bod goedgekeurd wordende, zal de Suiker, voor rekening en risico van den kooper, binnen *acht* dagen, van plant. moeten worden afgehaald.

(15117) De annonce, op den 18n. dezer in dit blad geplaatst door P. C. MAY als mede-vennoot der firma van

BRANDON & C°.,

zonder voorkennis van den ondergeteekende gedaan zijnde, geeft hij evenwel bij deze aan het geacht publiek kennis, dat die affaire werkelijk heeft opgehouden te bestaan; blijvende hij met de liquidatie derzelve belast en verzoekt degenen, die iets van bovengemelde firma te vorderen hebben, binnen den tijd van *veertien* dagen hunne rekeningen te willen inzenden, ten einde, na accoordbevinding, onmiddellijk betaling te erlangen.

Paramaribo, den 28 November 1856.

D. H. BRANDON.

De ***SOIRÉE MUSICALE***

wordt uitgesteld tot Heden over *acht dagen.*

Paramaribo, den 29 November 1856.

[14244] A. EHRHARDT.

A. H. van Borcharen & Co.,

BOEKHANDELAREN,

hebben per de laatst gearriveerde Schepen ontvangen en bieden te koop aan:

Enkelde en dubbelde Enkhuizer

ALMANAKKEN,

voor het jaar 1857,

DIVERSE **SCHOOLBOEKEN**, dito ATLASSEN, *PRENTEBOEKEN*, **DICTIONNAIRES**, boekjes *goud* en *Zilver* en meer andere GOEDEREN.

Paramaribo, den 27 November 1856.

(15118)

Heeren en dames Ital.

STROOHOEDEN,

ontvangen per kapt. POLEE, en te bekomen bij

[15119] J. G. KRAMER & Co.

(15116) Ontvangen per de *Snelheid*:

***Extra* Manilla Sigaren.**

H. LYON & Co.

HOEPELS,

14 vts. a *f* **2** per bos, te bekomen bij

(15122) THOMAS GREEN.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY,

zijn een zeer aanbevelenswaardig middel, ter genezing van zeere of open beenen, alsmede bij een algemeen verval van krachten.

Mejufvrouw Gibbon te New-castle-on-Tyne, in de Bayley-straat No. 31 aldaar, was sedert geruimen tijd lijdende geweest aan zweren aan de beenen, welke van eene zoo kwaadaardige natuur waren, dat het haar onmogelijk was om te gaan, zoodat hare gezondheid daardoor ondermijnd werd. Zij beproefde eene groote menigte geneesmiddelen, doch alles te vergeefs. Op aanraden van anderen, welke reeds door de pillen van Holloway waren genezen, begon zij die te gebruiken, ten gevolge waarvan hare beenen spoedig hersteld en, zij hare vroegere kracht en gezondheid herkreeg.

Deze *zalf* en *pillen* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrug straat*, a *f* 1, *f* 3 en *f* 5. (15123)

PILLEN

uit het Plantenrijk

van

Dr. J. A. MULLER Jz.

Preservatief en Curatief.

Eene twintigjarige ondervinding, in de tropische gewesten, heeft DR. **MULLER** tot de overtuiging gebragt, dat alle ziekten haar ontstaan te danken hebben aan dyscrasie van het bloed, ontsteltenis van de maag, ingewanden en nieren, en onderdrukte huiduitwaseming. Het is hem gelukt, **Pillen** uit het plantenrijk te bereiden, die de voorbeschiktheid en oorzaken der ziekten wegnemen, de onderdrukking en stoornis der verschillende organen van het menschelijk ligchaam herstellen en in eene aangename harmonie terugbrengen, zoodat de patient, na het gebruik dezer **pillen**, spoedig hersteld zal zijn. Zij maken het hoofd helder, de borst ruim, de maag graag; zij zuiveren ingewanden en nieren, verbeteren het bloed en herstellen de huiduitwaseming.

Zij worden dus aangewezen in alle heerschende epidemiën, catarrhale en heete koortsen, moeras- en gele koorts; ook in Chronische ziekten; bij hæmorrhoïdale ongesteldheid en stoornissen der menses; geelzucht, waterzucht, enz.

Zwangere en zogende vrouwen kunnen ze gerust gebruiken, als werkende niet op de vrucht of zuigeling terug.

Hare werking is spoedig, zeker, zacht, zonder pijn of snijding.

Deze **Pillen** zijn alhier verkrijgbaar bij den Apotheker H. GOUDMAN a **50** Cts., **75** Cts., *f* **1**., *f* **1,50**, enz. [15124]

Gedrukt bij **J. C. MULLER Az.**